

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
пәндерінен
қорытынды аттестаттауға арналған

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт бойынша)

ЕМТИХАН ТЕСТТЕРІ

1637-нұсқа

Аты-жөні _____

Қала (облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

2020 жыл

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

1. Бұл кітапшада **ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәндерінен тест нұсқалары берілген.
2. Тест сынағына берілетін уақыт 160 минут (2 сағ. 40 мин).
3. **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен «Тыңдалым» бөліміне арналған 2 мәтін, «Лексика-грамматикалық» бөлімге арналған 20 тест тапсырмасы, «Оқылым» бөліміне арналған 2 мәтін беріледі. Әр мәтінге 5 тест тапсырмасы ұсынылады. Тапсырмада берілген 5 жауаптың біреуі ғана дұрыс.
4. Таңдау пәні бойынша 40 тест тапсырмасы ұсынылады. Оның ішінде 20 тест тапсырмасы бір дұрыс жауаппен және 20 тест тапсырмасы бір немесе бірнеше дұрыс жауаппен беріледі.
5. Емтихан барысында біріншіден **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен тест тапсырмаларын орындау қажет, содан соң **ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәні бойынша тест тапсырмалары орындалады.
6. Есептеу жұмыстары үшін кітапшаның бос орындарын пайдалануға болады.
7. Тест аяқталған соң кітапшаны кезекшіге өткізу қажет.
8. **Тестілеу кезінде:**
 - сыныптан рұқсатсыз шығуға;
 - орын ауыстыруға;
 - кітапшаны ауыстыруға, тест тапсырмаларын көшіруге;
 - тест мазмұнын және дұрыс жауаптар кілттерін табатын мәліметті пайдалануға;
 - ақпараттық мәліметтерді, электронды жазба кітапшаларын, ұялы телефондар, калькуляторды және т.б. байланыс құралдарын пайдалануға**қатаң тыйым салынады.**

ОРЫС ТІЛІ

Тыңдалым

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

1. Цель текста
 - A) рассказать об особенностях кораблестроения
 - B) рассказать об эволюции видов якоря
 - C) показать мощь мирового судопроизводства
 - D) акцентировать внимание на использование якоря в Средиземноморье
 - E) рассказать о великих подвигах ныряльщиков
2. Первым якорем служил
 - A) бивень слона
 - B) мешок с песком
 - C) огромный камень
 - D) металлический крюк
 - E) деревянный плуг
3. Слово *якорь* с точки зрения лингвистов произошло с языка
 - A) древнеаккадского
 - B) древнетюркского
 - C) древнегреческого
 - D) древнерусского
 - E) древнекитайского
4. Вес якоря на крейсере «Адмирал Кузнецов»
 - A) 10 тонн
 - B) 5 тонн
 - C) 15 тонн
 - D) 7 тонн
 - E) 2 тонны
5. Ответственное задание «якорного ныряльщика»
 - A) воткнуть якорь в грунт
 - B) спасти утопающих пассажиров
 - C) найти сокровища на дне
 - D) наловить рыбы для еды
 - E) следить за погодой

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

6. Раствор, в котором варили кору тутового дерева в начале производства
 - A) соленая вода
 - B) вододэмульсия
 - C) известь
 - D) рисовая вода
 - E) молоко
7. Для того чтобы раствор оставался на волокнах, технологи добавляли
 - A) виноградный сок
 - B) известковую воду
 - C) молоко
 - D) клейстер
 - E) растительное масло
8. Изобретение бумаги принадлежит
 - A) Российскому государству
 - B) Итальянскому государству
 - C) Пергамскому царству
 - D) Древнему Египту
 - E) Китайскому государству
9. Заслуга Цай Луня
 - A) продавал технологию производства бумаги
 - B) обобщил знания и усовершенствовал процесс производства бумаги
 - C) хранил тайну производства бумаги много веков
 - D) упростил систему производства бумаги
 - E) распространил технологию производства бумаги по всему миру
10. До изобретения бумаги китайцы писали на
 - A) камнях и деревьях с помощью специальных отметок
 - B) специальных дощечках из железа
 - C) металлических карточках
 - D) бамбуковых стеблях и шелке, который был покрыт лаком
 - E) слоновой кости

Лексико-грамматикалық бөлім

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. Согласный звук
 - A) [и]
 - B) [й]
 - C) [у]
 - D) [о]
 - E) [а]
2. Неологизм
 - A) арбуз
 - B) аркан
 - C) лифт
 - D) социум
 - E) автор
3. Слово образовано с помощью суффикса
 - A) пешеход
 - B) пароход
 - C) морской
 - D) пригород
 - E) попросить
4. Существительное имеет форму только единственного числа
 - A) дрожжи
 - B) ножницы
 - C) детвора
 - D) тренер
 - E) экономист
5. Имя прилагательное отвечает на вопросы
 - A) Как? Каким образом?
 - B) Сколько? Который?
 - C) Что делать? Что сделать?
 - D) Кто? Что?
 - E) Какой? Чей?
6. Строка, в которой все глаголы второго спряжения
 - A) понимать, исключать, шипеть
 - B) приготавливать, рассказывать, стучать
 - C) сказать, гладить, лепить
 - D) смотреть, терпеть, обидеть
 - E) выделять, собирать, мыть

7. Существительное общего рода
 - A) паровоз
 - B) потоп
 - C) плакса
 - D) петух
 - E) почка
8. Назывное предложение
 - A) Лейся, песня звонкая!
 - B) Не упади в реку!
 - C) Вот и фонтан!
 - D) Моста не было.
 - E) Люблю спать на чердаках.
9. Синтаксис изучает
 - A) слово, фразеологизмы
 - B) части речи, части слова
 - C) части слова, морфемы
 - D) словосочетание, предложение
 - E) звуки, буквы
10. Подлежащее в предложении выражено числительным
 - A) Мы с другом ответили на все вопросы.
 - B) Большое видится на расстоянии.
 - C) Любой из нас готов сдать нормативы по легкой атлетике.
 - D) Учиться всегда пригодится.
 - E) Пять не делится на три.
11. Все согласные звуки мягкие в слове
 - A) веселье
 - B) широкий
 - C) суровый
 - D) мишень
 - E) встреча
12. Словосочетание в прямом значении
 - A) железное обещание
 - B) железные нервы
 - C) железный характер
 - D) железный гвоздь
 - E) железная леди
13. Ряд слов с пропущенной **-о-** в корне слова
 - A) прил...гается, заг...р
 - B) р...сток, прекл...няться
 - C) заг...реть, антиприг...рный
 - D) прол...жить, прокл...дывать
 - E) накл...нился, выр...щивать

14. Глагол II спряжения есть в словосочетании
- А) красне...шь от стыда
 - В) гре...шь руки
 - С) беж...шь домой
 - Д) верт...шь над головой
 - Е) омрача...шь радость
15. Разносклоняемым является существительное
- А) бремя
 - В) струна
 - С) облако
 - Д) вселенная
 - Е) долг
16. Значение двоеточия в бессоюзном сложном предложении: *Я знал: удар судьбы меня не обойдёт*
- А) второе предложение содержит следствие, результат, вывод
 - В) второе простое предложение дополняет содержание первого
 - С) второе простое предложение противопоставляется первому
 - Д) второе простое предложение указывает на причину
 - Е) в первом предложении есть значение времени или условия
17. Тип односоставного предложения: *Дарёному коню в зубы не смотрят.*
- А) обобщенно-личное
 - В) безличное
 - С) неопределённо-личное
 - Д) определённо-личное
 - Е) назывное
18. Слова, в которых происходит оглушение
- А) травка, город
 - В) водопад, рыба
 - С) комета, ложка
 - Д) коза, плод
 - Е) софа, кружка
19. Количество служебных частей речи в тексте:
- «Молчит и млеет лес высокий.
Зеленый, темный лес молчит.
Лишь иногда в тени глубокой
Бессонный лист прошелестит».*
- А) 1
 - В) 4
 - С) 2
 - Д) 5
 - Е) 3

20. Сложноподчиненное предложение с последовательным подчинением

А) Ее присутствие доставляло мне удовольствие, какого я уже давно не испытывал, и я боялся смотреть на нее.

В) В знойный день пройти через дубовую заросль почти невозможно: через минуту все тело, от пяток до головы, покроют рыжие злые муравьи с сильными челюстями.

С) Держа кувшин над головой, грузинка узкою тропой сходила к берегу.

Д) Тракторист Георгий Раков всегда держит себя так, словно находится перед объективом фотоаппарата, который вот-вот должен щелкнуть.

Е) Уже все было готово к нашему отлету: упаковано снаряжение, продукты, инструменты, личные вещи, но ледяной аэродром на реке, затопила наледь.

ОҚЫЛЫМ

***Нұсқау:** «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».*

«Чёрный квадрат» Казимира Малевича – одна из самых известных картин. Всемирную известность картине и её автору принёс глубокий смысл, вложенный художником в картину.

Картина написана Малевичем 21 июня 1915 года – то было время пика развития авангарда в живописи, время больших перемен во всех сферах жизни.

В 1914-1915 гг. появляется одно из основных течений в русском абстрактном искусстве и определяющий его термин – «супрематизм» (от лат. – наивысший). Идейным вдохновителем, основным теоретиком и ярчайшим представителем супрематизма был К. Малевич, объединивший своих последователей в художественное общество «Супремус». Ключом к пониманию метода Малевича является его теоретическая работа «От кубизма и футуризма к супрематизму» (1916). Согласно идее Малевича, творец должен отказаться от подражания действительности и интуитивно открыть для себя истинную реальность, заключённую в простых геометрических формах – основе всего. Супрематизм по своему содержанию был геометрической абстракцией и поэтому выражался в лишённых изобразительного смысла комбинациях простейших геометрических фигур, окрашенных в разные тона.

Концепцию супрематизма Малевич обнародовал на «Последней футуристической выставке 0,10» в Петербурге (1915). На этой выставке художник представил 39 своих полотен, изображающих фигуры людей в простых геометрических формах. В числе картин были «Чёрный квадрат», «Чёрный крест» и «Чёрный круг». Из них только «Чёрный квадрат» приобрёл известность самого знаменитого произведения мирового авангарда. Малевич считал квадрат первофигурой, основным элементом мира.

Сам Малевич делил своё творчество на три периода по числу квадратов – чёрного («чёрный период»), красного («цветной период») и белого («белый период»). Произведения носили сложные, развёрнутые названия.

Сейчас легендарный «Чёрный квадрат» находится в Государственной Третьяковской галерее.

1. Количество представленных художником полотен на выставке в Петербурге
 - A) 10
 - B) 39
 - C) 14
 - D) 93
 - E) 21
2. Пик расцвета абстрактного супрематизма
 - A) 1990-1998 гг.
 - B) 1914-1915 гг.
 - C) 1960-1969 гг.
 - D) 1917-1918 гг.
 - E) 1903-1910 гг.
3. Геометрическая фигура, которую предпочитал Малевич
 - A) прямоугольник
 - B) треугольник
 - C) квадрат
 - D) круг
 - E) ромб
4. Идея супрематизма основывалась на том, что
 - A) смешивались сон и реальность
 - B) умышленно упрощалась картина
 - C) исключалась фантазия и творческий полёт
 - D) действительность улучшалась до красивого восприятия
 - E) истинная реальность заключена в простых геометрических формах
5. К. Малевич делил свое творчество на периоды
 - A) «алый», «красный», «бардовый»
 - B) «черный», «цветной», «белый»
 - C) «белый», «серый», «темный»
 - D) «синий», «желтый», «зеленый»
 - E) «темный», «яркий», «светлый»

Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

ЛЕГЕНДА О ДОМБРЕ

1. В давние времена дочь одного хана полюбила юношу и вскоре у нее должен был появиться первенец. Вскоре на свет появилась двойня – мальчик и девочка. Злая ведьма выкрала младенцев и увезла очень далеко, в безлюдную местность, и подвесила детей на зеленую верхушку высокого ветвистого байтерека (священного дерева): мальчика лицом к западу, а девочку лицом к востоку. Младенцы погибли, а гигантское дерево засохло от их горьких слез.

2. Скоро слух о судьбе малышей дошел до ханской дочери. Она отправилась на поиски своих близнецов. Молодая мать проделала длинный путь, но это оказалось тщетным. Выбившись из сил, она остановилась, чтобы отдохнуть под высохшим деревом. Вдруг до ее слуха донеслись звуки мелодии. Сердце ханской дочери бешено забилося – она поняла, что это крик двух невинно загубленных душ. Она взобралась на дерево.

3. Женщина сказала себе, что это – все, что осталось от ее младенцев, и сделала из этого дерева музыкальный инструмент. Струна, что направлена на восток, была натянута сильнее, чем та, что направлена на запад.

4. Несчастная мать решила: «Пусть нижняя струна, что тонко звучит, будет моей дочерью Зарлык (плачущая), а верхняя, слабо натянутая и издающая бархатные звуки, – моим сыном Мунлыком (тоскующим). Она стала играть на домбре, и под ее пальцами родился красивый и печальный кюй.

5. Этимологически слово «кюй» происходит от слова «небо», поэтому есть основания утверждать, что между кюем и небесами есть непосредственная связь(1). Небесная грусть наполняет и человеческие сердца(2). Также существует понятие, что домбра несет в себе мужское и женское начало(3). Нижняя струна издает тонкий, высокий звук «соль» – это соответствует характеру женщин, а верхняя струна «ре» звучит бархатным баритоном, что соответствует мужскому характеру(4). Во взаимосвязи двух струн есть гармония(5).

6. Без звуков домбры трудно сохранить и передать следующим поколениям национальные духовные ценности. Связь Байтерек-Домбра, Домбра-Байтерек будет всегда иметь продолжение, передаваясь из поколения в поколение. Дерево, выросшее из земли, щедро дарит человеку свои плоды. Домбра умиротворяет своим бархатным звучанием.

6. Предложение, в котором заключена главная мысль абзаца 5
- A) 3
 - B) 4
 - C) 2
 - D) 1
 - E) 5
7. Слово «кюй» происходит от слова
- A) дождь
 - B) небо
 - C) земля
 - D) солнце
 - E) гроза
8. Звуки домбры соответствуют двум нотам
- A) фа и соль
 - B) ре и фа
 - C) до и си
 - D) соль и ре
 - E) ми и соль
9. Абзац, в котором мать дала имена струнам домбры
- A) 5
 - B) 6
 - C) 1
 - D) 2
 - E) 4
10. Основная мысль последнего абзаца
- A) Звуки домбры помогают передать духовные ценности.
 - B) Дерево всегда дает плоды.
 - C) Мелодия – компонент духа человека.
 - D) Каждый человек в душе поет.
 - E) Без домбры не существует ни один дом.

ОРЫС ТІЛІ

пәнінен сынақ аяқталды.

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. «Хас Хажыб» деген атаққа ие болған ақын
 - A) Махмұт Қашғари
 - B) Ахмет Йүгінеки
 - C) Ахмет Йасауи
 - D) Сайф Сараи
 - E) Жүсіп Баласағұн
2. Қазыбек бидің *бірден онға дейінгі* өсиет сөзінің *бесіншісінің* жауабы
 - A) төскейге шыға алмаған кәрілік жаман
 - B) аймағын билей алмаған хан жаман
 - C) серкесіз бастаған қой жаман
 - D) жетем дегеніне жете алмаған жаман
 - E) білікті адамнан белгілі азамат тумаған жаман
3. «*Адамы жүзге келмей өлмейтін, қойы егіз төлдейтін, мамыражай, еркін өмір сүруді аңсаған*» жырау
 - A) Жиёмбет жырау
 - B) Асан қайғы
 - C) Шал ақын
 - D) Ақтамберді жырау
 - E) Қазтуған жырау
4. Ш.Уәлихановтың ұстазы Н.Ф.Костылецкий оқытқан пән
 - A) Математика
 - B) Физика
 - C) Шет тілі
 - D) Орыс әдебиеті
 - E) Тарих
5. Әнет баба кездесетін Ш.Құдайбердіұлының шығармасы
 - A) «Ләйлі-Мәжнүн»
 - B) «Мұтылғанның өмірі»
 - C) «Нартайлақ-Айсұлу»
 - D) «Қалқаман-Мамыр»
 - E) «Еңілік-Кебек»
6. Ж.Жабаевтың бір болысты әжуалап жазған сатиралық өлеңі
 - A) «Қалиға»
 - B) «Кәдірбайдың төбеті»
 - C) «Мәңке туралы»
 - D) «Шағым»
 - E) «Кәкімге»

7. *Жататын дәйім жаңғырып,
Бұл ғұмыр емес мәңгілік.
Бейопа мына заманда,
Бақұл боп кетер адам да.
Жұрт кілең күнін көп қызық
Жіберер зая өткізіп.*
Әл-Фарабидің өлең шумағында айтылатын ой
А) уақыт атты қасиетті ұғымды бағалау
В) уақытты жарау жүйрікке балау
С) адамның мақсатын дұрыс айқындау
Д) туған жердің қадірін жоғалтпау
Е) бір-бірімен көзі тірісінде сыйласу
8. Халықтың *жеті қазынасындағы* төрт түліктің бірі
А) түйе
В) жылқы
С) ешкі
Д) сиыр
Е) қой
9. «...*Ақ сұңқар құстай шүйіліп,
Қабағы тастай түйіліп...*»
«Қобыланды батыр» жырындағы көркемдік тіл ерекшелігі
А) кейіптеу
В) ассонанс
С) метафора
Д) теңеу
Е) эпитет
10. Біржан салдың туған халқын ақыл, білім, әділет жолына меңзеген шығармасы
А) «Сырғақты»
В) «Ақтентек»
С) «Жастарға»
Д) «Жақсы мен жаман»
Е) «Алтын балдақ»
11. «*Адам көңілі шын мейірленсе, білім-ғылымның өзі де мейірленеді, тезірек қолға түседі*»
Үзінді алынған А.Құнанбайұлының қарасөзі
А) Он тоғызыншы
В) Отыз бірінші
С) Он бірінші
Д) Отыз екінші
Е) Он жетінші

12. Ж.Аймауытовтың шығармашылық қызметпен шұғылдануына жол ашқан орын
А) мектеп
В) семинария
С) театр
D) абақты
Е) редакция
13. Мағжанның публицистикасы өріс алған кезде өзі редактор болған газет
А) «Күншығыс»
В) «Ақ жол»
С) «Бостандық туы»
D) «Сана»
Е) «Шолпан»
14. ...*Не босатып елді алып,
Не тұтқын боп мен қалып,
Халық үшін мен-ақ
Жау қолында өлейін.*
Жамбыл туындысындағы ерлік тұлғасы суреттелген кейіпкер
А) Құдияр
В) Өтеген
С) Сүйінбай
D) Сұраншы
Е) Майкөт
15. М.Әуезовтің «Абай жолындағы» бала Абай «ұры» болып қорқытқан кейіпкерлер
А) Ербол, Бөжей
В) Бөжей, Дәркембай
С) Байтас, Жұмабай
D) Байсал, Жұмабай
Е) Қодар, Ербол
16. ...*Өзім – күнмін, өзім – от,
Сөзім – қисық, көзімде – от.
Өзіме-өзім табынам.
Жерде жалғыз тәңірі – от...*
Үзіндідегі көркемдегіш құрал
А) метонимия
В) метафора
С) эпитета
D) эпитет
Е) кейіптеу

17. *Аспанды бұлт құрсайды –
Күн жауарға ұқсайды.
Көлдерде қулар шулайды –
Көкішіліден ол айуан
Соққы жегенге ұқсайды! –
Үзіндідегі Шалкиіздің сезімі*
А) айласы
В) құрметі
С) сенімі
D) өкпесі
Е) кегі
18. *Атаңа тартып тумадың,
Беліңе садақ бумадың.
Атаңның жолын құмадың,
Жауыңды жауға алдырдың,
Дауыңды дауға қалдырдың...*
Мұрат жырау толғауындағы сөз иесі
А) Анасы
В) Қарасай
С) Ақмырза
D) Мамай
Е) Орақ
19. Семейде Алашорда өкіметі құрылғанына байланысты Ж.Аймауытовтың құттықтау өлеңі
А) «Көшу»
В) «Әскер марсельезасы»
С) «Ах-ха-хау»
D) «Ұран»
Е) «Жәмила»
20. *Омар, Қамажай, Тимур, Ермек – Д.Исабековтың қай шығармасының кейіпкерлері*
А) «Қарғын»
В) «Әпке»
С) «Шойынқұлақ»
D) «Гауһар тас»
Е) «Анасын аңсаған қыз»

Нұсқау: «Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмасы беріледі».

21. «Алып Ер Тоңа» дастанындағы Ер Тоңаның ұлдары
- A) Барысхан
 - B) Үрім
 - C) Алақ
 - D) Білге
 - E) Оғыз қаған
 - F) Тоңықұқ
 - G) Қапаған
 - H) Шиде
22. «Қыз Жібек» жырындағы Жібектің даңқын естіп келген ер(-лер)
- A) Сансызбай
 - B) Төлеген
 - C) Шеге
 - D) Сырлыбай
 - E) Бекежан
 - F) Базарбай
 - G) Абыз
 - H) Қаршыға
23. Шалкиіздің Темір бейнесін толықтыра түсетін өлең(-дер)і
- A) «Айдынға шүйсең, тардан шүй»
 - B) «Боз үстінде от жаққан»
 - C) «Арық хан»
 - D) «Мен иемнің күнінде»
 - E) «Бостаны барды теректің»
 - F) «Қатынасы биік көлдерден»
 - G) «Бар күшінді сынамай»
 - H) «Тобылғының берігі»
24. Абай Құнанбаевтың ән(-дер)і
- A) «Ғылым таппай мақтанба»
 - B) «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы»
 - C) «Қартайдық, қайғы ойладық, ұлғайды арман!»
 - D) «Сегіз аяқ»
 - E) «Аттың сыны»
 - F) «Бойы бұлғаң»
 - G) «Түбінде баянды еңбек егін салған»
 - H) «Қор болды жаным»

25. Сұлтанмахмұттың ой-арманына, мақсатына жете алмағанына күйініп жазған шығармасы (шығармалары)
- A) «Алаш ұраны»
 - B) «Таныстыру»
 - C) «Шәкірт ойы»
 - D) «Алты аяқ»
 - E) «Ендігі беталыс»
 - F) «Ләнет бұлты шатырлап»
 - G) «Соқыр сопы»
 - H) Оқуда мақсат не?»
26. Ж.Жабаевтың сатиралық өлең(-дер)і
- A) «Есенәлі мешкейге»
 - B) «Әкеме»
 - C) «Кәдірбайдың төбеті»
 - D) «Жылқышы»
 - E) «Аттандыру»
 - F) «Зілді бұйрық»
 - G) «Әкеме»
 - H) «Ленинградтық өренім»
27. Рабғузидің қиссаларында баяндалған оқиға(-лар)
- A) әулие-әнбиелер
 - B) қазақ ертегілері
 - C) лирикалық өлеңдер
 - D) әзіл-сықақтар
 - E) ақыл-кеңестер
 - F) батырлар туралы
 - G) пайғамбарлар туралы
 - H) діни қайраткерлер
28. Қазіргі тіл білімінде *шешен* сөзінің беретін мағынасы (мағыналары)
- A) шешендік өнермен айналысушы
 - B) қызыл тілді меңгерген адам
 - C) айыпкерді қорғайтын адам
 - D) діни қызметпен айналысушы
 - E) ауыз әдебиетін зерттеуші
 - F) көпшілік алдында сөйлейтін адам
 - G) талдаулар жасайтын адам
 - H) ғылыми баяндама жасаушы

29. Қазыбек бидің шешендік сөз(-дер)і
- А) «Үлкен алдында иіліп сөйле,
Кіші алдында сызылып сөйле»
 - В) «Суалмайтын суат жоқ,
Тартылмайтын бұлақ жоқ»
 - С) «Тату болса – ағайын жақын,
Ақылшы болса – апайың жақын»
 - Д) «Алтын ұяң – Отан қымбат,
Құт-берекең – атаң қымбат»
 - Е) «Бай болсаң, халқыңа пайдаң тисін,
Батыр болсаң, жауға найзаң тисін»
 - Ғ) «Құйрығы жоқ, жалы жоқ
Құлан қайтіп күн көрер?!»
 - Г) «Атадан ұл туса игі,
Ата жолын қуса игі»
 - Н) «Жаңбыр жаумаса, жер – жетім,
Басшысы болмаса, ел – жетім»
30. Ы.Алтынсаринге оқу-ағарту мәселелері жөнінде көмек берген педагог(-тер)
- А) Я.Каменский
 - В) В.Григорьев
 - С) Л.Толстой
 - Д) В.Катаринский
 - Е) Н.Ильминский
 - Ғ) К.Ушинский
 - Г) И.Паульсон
 - Н) Н.Гоголь
31. Ш.Уәлихановтың Қырғыз Алатауына жасаған екінші саяхаты кезінде жазған еңбегі (еңбектері)
- А) «Жоңғария очерктері»
 - В) «Үлкен орда қырғыз-қайсақтары туралы»
 - С) «Ыстықкөл сапарының күнделігі»
 - Д) «Жарық жұлдыз»
 - Е) «Қырғыздар туралы жазбалар»
 - Ғ) «Қырдағы мұсылманшылық туралы»
 - Г) «Қырғыздардың көші-қоны туралы»
 - Н) «Сот реформасы туралы жазбалар»

32. Ж.Аймауытовтың драмалық шығармасы (шығармалары)
- A) «Әнші»
 - B) «Ұршық»
 - C) «Қартқожа»
 - D) «Ақбілек»
 - E) «Шернияз»
 - F) «Мансапқорлар»
 - G) «Қанапия-Шәрбану»
 - H) «Жазушыларға»
33. Ж.Аймауытовтың «Ақбілек» романындағы төңкеріс дәуірінің белсендісі (белсенділері)
- A) Тыпаң
 - B) Мұқаш
 - C) Жылтыр
 - D) Балташ
 - E) Доға
 - F) Жорғабек
 - G) Ықаң
 - H) Бекболат
34. М.Әуезовтің «Абай жолы» романында *«Есенбай жырасында ұры жатады»* дегенге сенбей, бала Абай өзі ұры болып кімдерді қорқытады
- A) Құлыншақ
 - B) Сүйіндік
 - C) Бөжей
 - D) Жұмабай
 - E) Қаратай
 - F) Қаумен
 - G) Байтас
 - H) Байсал
35. Ж.Жабаевтың «Өтеген батыр» дастанының басты кейіпкерін өзінше жырлаған ақын(-дар)
- A) Құлмамбет
 - B) Сүйінбай
 - C) Сәкен
 - D) Бейімбет
 - E) Сәбит
 - F) Майкөт
 - G) Мағжан
 - H) Ілияс

36. *Ақ қырау салбыратып қырды басқан,
Көк тұман қопарылды, желтең ашқан.
Тымырсық бір сары аяз іштен тынды,
Томсарып мынау қыздай зәрін шашқан*
Үзіндідегі көркемдік құрал(-дар)
- А) гипербола
 - В) теңеу
 - С) кейіптеу
 - Д) ассонанс
 - Е) аллитерация
 - Ғ) эпитет
 - Г) эллипсис
 - Н) метафора
37. Ақанның қызды «ақ жамбыға», «қоңыр қазға», «сармойын аққуға» теңеген туындысы (туындылары)
- А) «Үш тоты»
 - В) «Сырымбет»
 - С) «Ақ көйлек»
 - Д) «Көкежендет»
 - Е) «Балқадиша»
 - Ғ) «Мақпал қыз»
 - Г) «Ұрқияжан»
 - Н) «Кербез сұлу»
38. Ғ.Мүсіреповтің «Оянған өлке» романында ерлік, батырлық қасиеттерімен көпшілік арасынан оқшауланып көрінетін кейіпкер(-лер)і
- А) Игілік
 - В) Ордабай
 - С) Бұланбай
 - Д) Ақан сері
 - Е) Шорман
 - Ғ) Жаяу Мұса
 - Г) Байжан
 - Н) Көпей

39. *Сенсің - күн: тек мен үшін нұрын шашқан,*
Сенсің - сусын: көкірек шөлін басқан.
Сенсің - бақыт: менімен душарласқан,
Сенсің - жар: жүрегімнің сырын ашқан.
Үзіндідегі көркемдік тіл ерекшеліктері
А) сарказм
В) кейіптеу
С) аллитерация
D) гипербола
Е) анафора
F) ирония
G) эллегия
H) эпизод
40. Жамбыл Жабаевқа Сүйінбай ақынның айтқан ақыл сөз(-дер)і
А) Болашаққа сенсең егер, сен ешқашан жеңілмессің
В) Дүниенің кейбір қоқысын өлеңіңмен өрте
С) Жазудан бөтен баянды тіршілік жоқ, жазудан мәнді шаруа болған емес
D) Өз өлеңіңді шығар, бірақ оның жұрт жаттап алатын, ешкім ұмытпайтын өлең болсын
Е) Көмекейің емес, жүрегің сөйлейтін болсын
F) Шындықты айт, әділдікті жырла, жаңа, даңғыл жолға түс
G) Лап етіп жанған сезімнен қорық, бекер өткен көп күннен қорық
H) Еңкейгенге еңкей, шалқайғанға шалқай

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

пәнінен сынақ аяқталды.